

TS: Demografické prehľady v slovenskom vysokom školstve

Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké školstvo

Bratislava, 20. decembra 2021

Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké školstvo zverejnila správu o vývoji počtu vysokoškolských študentov za posledné tri desaťročia. Prehľady zostavené z verejne dostupných údajov názorne poukazujú na zvýšenie podielu vysokoškolsky vzdelaných ľudí, ale aj na znepokojujúci demografický prepád populácie, jej dôsledkov, súvislostí a celý rad ďalších detailov.

Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké školstvo zverejnila tematickú správu s prehľadmi vývoja počtu študentov, absolventov a učiteľov vysokého školstva v SR doplnené o vývoj demografie devätnásťročných občanov za obdobie od Nežnej revolúcie.

Správa zoraďuje porovnateľným spôsobom na jednom mieste existujúce verejne dostupné údaje a zobrazuje ich graficky tak, aby čitateľ získal názornejšiu predstavu o "svedectve" inak nezáživných čísiel. Až pri grafickom zobrazení množstva údajov sa plasticky vynárajú dôležité súvislosti.

Vo vývoji celkového počtu študentov môžeme pozorovať dve základné etapy. Prvou je nárast celkového počtu študentov z 64 442 v roku 1989 na takmer štvornásobok, t. j. na 230 519 v roku 2006. Vysoký nárast študentov bol dôsledkom najmä politického zadania zvýšiť vzdelanosť populácie meranej podielom vysokoškolsky vzdelaných ľudí v populačnom ročníku a tiež veľkým počtom pracujúcich záujemcov o vysokoškolské vzdelanie, ktorí ho z rôznych dôvodov neabsolvovali ihneď po maturite. V druhej etape prevláda klesajúci trend počtu študentov na približne polovicu maxima, t. j. na 137 321 v roku 2020. Tento súvisí najmä s celkovým demografickým poklesom slovenskej populácie.

Demografické zmeny na Slovensku majú významný dopad na celkové počty študentov aj absolventov. V uplynulých 15 rokoch došlo k extrémnemu poklesu populačného ročníka, ktorý sa môže uchádzať o vysokoškolské štúdium, teda počtu devätnásťročných ľudí o 43,2% (z 96 081 v roku 1996 na 54 977 v roku 2020). „Osobne ma znepokojuje pokles počtu mladých ľudí v populácií. Je tak výrazný, že výpadok na pracovnom trhu bude dlhé roky spôsobovať vážne problémy v spoločenskom a hospodárskom živote Slovenska“ uvádza Robert Redhammer, predseda výkonnej rady agentúry. „Slovensko bude musieť vynakladať neporovnateľne viacej financií a venovať výrazne viacej pozornosti výchove a uplatneniu sa mladých ľudí v praktickom živote tu na Slovensku“, dodáva.

Pozornosť je venovaná aj vývoju počtu absolventov. Často sa v rôznych štatistikách uvádzajú len celkové počty absolventov vysokých škôl bez rozlíšenia stupňa vysokoškolského vzdelávania. To vytvára zdanlivý dojem dvojnásobného počtu ľudí vstupujúcich na trh práce s vysokoškolským vzdelaním. V správe sa presne rozlišuje, ktorý stupeň štúdia absolventi ukončili. Dôležitou skutočnosťou je aj fakt, že za uplynulých 30 rokov sa podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí v populačných ročníkoch okolo 30 rokov zvýšil dvojnásobne na úctyhodných takmer 40 %. Svedčí to o napĺňaní cieľov politiky štátu z konca deväťdesiatych rokov zo strany vysokých škôl.

Všetky údaje spracované v prehľadných grafoch boli čerpané z verejne dostupných zdrojov, najmä zo zdrojov zverejňovaných Ministerstvom školstva vedy výskumu a športu SR, Centra vedecko technických informácií SR (CVTI), bývalým Ústavom informácií a prognóz školstva (ÚIPŠ), a tiež zo

Štatistického úradu SR, Eurostatu, Organizácie pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (OECD), organizácií INEKO, SGI a ďalších.

V údajoch či grafoch je možné nájsť aj ďalšie zaujímavosti, preto ich prinášame verejnosti pre ďalšie možné využitie.

Kontakt pre médiá: Zlata Petrusová, [zlata.petrusova \[at\] saavs.sk](mailto:zlata.petrusova@saavs.sk); t. č.: 0948/988265

O SAAVŠ

Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké školstvo je nezávislá verejnoprávna inštitúcia, ktorej poslaním je prispievať k zlepšovaniu kvality vysokoškolského vzdelávania v Slovenskej republike. Svoje poslanie napĺňa nastavovaním požiadaviek na vnútorné riadenie kvality vysokých škôl a expertným posudzovaním ich dodržiavania v súlade s Európskymi štandardami a usmerneniami (ESG). Agentúra zverejňuje hodnotiace správy a rozhodnutia zo všetkých akreditačných konaní.

Agentúra bola zriadená zákonom č. 269/2018 Z. z. ako právnická osoba so sídlom v Bratislave, nahradila činnosť Akreditačnej komisie, poradného orgánu vlády SR a preberala právomoc ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR pri rozhodovaní o výsledkoch akreditácií. Osnovou pre riadenie (zabezpečovanie) kvality vzdelávania sú akreditačné štandardy vydané agentúrou. Podľa zákona, vysoké školy musia do 1. septembra 2022 zosúladiť svoju činnosť s uvedeným zákonom a so štandardami a následne podstúpiť podrobné posúdenie svojho vnútorného systému riadenia kvality.